

PAUL
STRATHERN
VZOSTUP
A PÁD

*Dejiny sveta
v desiatich ríšach*

PAUL
STRATHERN

VZOSTUP
A PÁD

*Dejiny sveta
v desiatich ríšach*

eastone BOOKS

Rise and Fall
Copyright © 2019 Paul Strathern
Slovak edition © 2020 by Eastone Group, a.s.

Z anglického originálu Rise and Fall, ktorý v roku 2019 vydalo ako prvé
vydavateľstvo Hodder & Stoughton preložil Peter Štrba.
V roku 2020 vydalo vydavateľstvo Eastone Books, Bratislava.

www.eastonebooks.com

Translation © 2020 Mgr. Peter Štrba
Redakčné úpravy: Mgr. Alica Činčárová
Layout: Studio Eastone

Tlač: Těšínská tiskárna, a. s.

ISBN 978-80-8109-402-6

Všetky práva vyhradené.

Okrem použitia ukážok pre účely recenzie a kritiky žiadna časť tejto knihy nesmie
byť reprodukována ani šírená v akejkoľvek forme alebo akýmkoľvek prostriedkami
bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

Na cisára a Lenina

Obsah

<i>Úvod: Tri veľavravné príbehy o ríšach</i>	IX
1 Akkadská ríša	1
2 Rímska ríša	27
3 Umajjovský a Abbásovský kalifát	51
4 Mongolská ríša	75
5 Dynastia Jüan	101
6 Aztécka ríša	125
7 Osmanská ríša	153
8 Britská ríša	181
9 Ruská ríša	201
10 Americká ríša	225
<i>Poďakovanie</i>	249
<i>Poďakovanie za poskytnuté obrázky</i>	251
<i>Zdroje a odkazy</i>	253
<i>Index</i>	261

ÚVOD

Tri veľavravné príbehy o ríšach

Na začiatku 15. storočia bola Čína z istého pohľadu najpokročilejšou civilizáciou na zemi. Bola to krajina, o ktorej kedysi Marco Polo rozprával v Európe dych berúce príbehy. Ču Ti, tretí cisár dynastie Ming, prikázal v roku 1405 admirálovi Čengovi Che, aby sa vydal so svojou flotilou na plavbu a preskúmal „oceány sveta“.¹

Admirál Čeng Che slúžil cisárovi Čuovi Ti od čias, keď ho ešte ako mladíka zajali a podľa vtedajších zvyklostí vykastrovali. Odvtedy stúpil v rebríčku hodností a vyrástol z neho pevný muž – fyzicky aj politicky. Očití svedkovia opisovali, že mal výšku vyše dvoch metrov a šírku v páse jeden aj pol metra. Parametre flotily, ktorej velil, však boli ešte pôsobivejšie. Tvorilo ju vyše tristo veľkých zaoceánskych lodí, ktoré mali drevené veslá a spoločne viezli 28 000 vojakov. Admirálova „loď pokladov“, ktorej repliku dnes môžeme vidieť v Nankingu, mala dĺžku 137 metrov. Ďalšie

štyri storočia, až do prvej svetovej vojny, nevyplávala na more žiadna flotila porovnateľnej veľkosti.

Čeng Che a jeho flotila uskutočnili medzi rokmi 1405 a 1424 šesť plavieb. Plavili sa z Vietnamu do Indonézie, z Barmy, Indie a Cejlónu do Perzského zálivu, po Červenom mori do Džiddy (v dnešnej Saudskej Arábii), a potom na juhu okolo Afrického rohu až ku Keni. Presné záznamy o týchto šiestich plavbách už nie sú k dispozícii, no je pravdepodobné, že Čeng Che musel takto prekonať rovnakú vzdialenosť, ako keby dvakrát oboplával Zem. Medzi mnohými zvláštnymi divmi, ktoré priniesol do Číny, bola aj žirafa zo Somálska. Jej príchod spôsobil senzáciu, pretože potvrdzovala existenciu legendárneho čínskeho *čchi lin*, bájneho tvora čínskej mytológie, ktorý v 6. storočí pred n. l. predpovedal príchod „kráľa bez trónu“.² Bol ním filozof Konfucius, ktorého myšlienkami sa Čína riadila dve tisícročia.

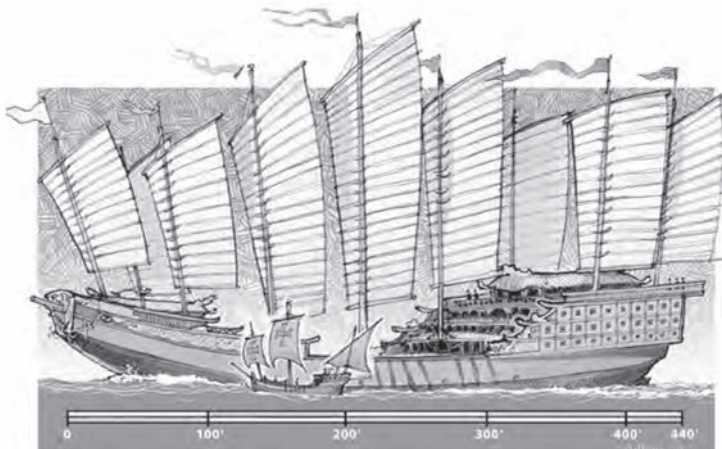
V roku 1430 dostal šesťdesiatročný Čeng Che rozkaz podniknúť siedmu výpravu a „pokračovať až na samý koniec sveta“.³ Táto plavba trvala tri roky a stala sa legendárnou, no Čeng Che sa z nej už nevrátil. Podľa kontroverzných tvrdení historika námorníctva Gavina Menziesa viedla táto plavba okolo Mysu dobrej nádeje k západnej Afrike a odtiaľ pokračovala cez Atlantik do Ameriky. Potom Čeng Che oboplával Mys Horn a dostal sa až do Kalifornie. Jeden admirál, ktorý sa oddelil od hlavnej flotily, vraj dosiahol Grónsko a vrátil sa do Číny cez severnú Sibír (táto trasa mohla ostať dostupná vďaka „stredovekej klimatickej anomálii“, obdobiu oteplenia). Iný admirál sa vraj zase doplavitil

do Austrálie, na Nový Zéland a k najvzdialenejšiemu plávajúcemu ľadu Antarktídy.

Dôkazy tvrdení Gavina Menziesa sú podľa harvardského historika Nialla Fergusona „prinajlepšom nejednoznačné a prinajhoršom vôbec neexistujú“.⁴ Napriek tomu sa objavili určité anomálie: napríklad fakt, že čínska DNA sa potvrdila u domorodých kmeňov vo Venezuele, že „niekoľko stredovekých čínskych kotiev... sa našlo na pobreží Kalifornie“;⁵ alebo že existujú určité prekvapivo jasnovidné náčrty máp, ktoré vznikli ešte pred príchodom európskych moreplavcov v 15. storočí. To, že Menziesove neveriteľné tvrdenia, ktoré sa týkali legendárnej siedmej Cheho expedície, sa v niektorých kruhoch berú vážne, sa potvrdilo, keď čínsky prezident Chu Ťin-tchao mal v roku 2003 prejav pred parlamentom Austrálie a vyhlásil, že „Číňania... objavili Austráliu tri storočia pred kapitánom Cookom“.⁶ Podľa všetkého sa táto udalosť teda oficiálne stala súčasťou čínskej histórie.

Admirál Čeng Che zahynul v Indii v roku 1433 a v rokoch, ktoré nasledovali po jeho smrti, sa k moci dostali noví konfuciánski ministri, ktorí „boli nepriateľskí voči obchodu a... voči všetkým cudzím veciam“.⁷ Do platnosti vošiel celý rad zákonov označovaných ako Zakázané more, ktoré zakazovali čínskym lodiam plaviť sa k cudzím národom. Oficiálne záznamy o plavbách admirála Čenga Che boli zničené a imperiálna flotila musela zostať ukotvená v prístave, kde sa čoskoro dostala do havarijného stavu. Spomínané zákony boli pôvodne označené za nástroj boja proti japonským pirátom, no ich vedľajším účinkom bola izolácia Číny

od zvyšku sveta. Pokroková otvorená civilizácia vytvorená dynastiou Ming začala kostnatieť a „jedna z najväčších ér disciplinovanej vlády a sociálnej stability v dejinách ľudstva“⁸ sa skončila.

Súčasnú zobrazenie „lode pokladov“ admirála Čenga Che; v popredí je na porovnanie plavidlo, na ktorom sa Kolumbus preplavil cez Atlantik.

Náš druhý príbeh opisujúci étos a dedičstvo ríš sa odohráva približne o tristo rokov neskôr, práve v čase, keď izoláciu Číny začal narúšať príchod obchodníkov z Európy – Portugalcov, Holanďanov a Britov. V tom čase už Briti začínali zavádzať koloniálnu správu Indie. Exemplárny prípad sa odohral v roku 1770, keď severnú provinciu Bihár zdevastoval jeden z opakujúcich sa hladomorov. Warren Hastings, skutočný vládca Britskej Indie, vydal následne príkaz na výstavbu sýpky v meste Patna. Kapitán John Garstin, inžinier armády Britskej východoindickej spoločnosti, dostal

rozkaz postaviť budovu, ktorá zabezpečí „trvalé predchádzanie hladu v provincii“.⁹

Výsledkom bola veľmi nápaditá stavba, ktorú miestni obyvatelia nazvali Golghar („okrúhly dom“). S výškou tridsať a polomerom pri zemi stopäťdesiat metrov dominovala okolitým obydliam Indov. Z jej vrcholu bol výhľad na Patnu a aj na Gangu, posvätnú rieku hinduistov. Jej polguľovitý tvar pripomínal miestnym obyvateľom budhistickú stúpu a tiež kupolu islamskej mešity. Okolo kupoly sa vinulo špirálovité schodisko, po ktorom mali indickí nosiči prinášať vrecia s obilím, aby ich potom vysýpali cez dieru na vrchu kupoly, čím sa postupne vnútorná polguľa mala plniť obilím, ktoré malo v dostatočnej miere poskytnúť obživu v prípadných budúcich neúrodných obdobiach. Golghar mal vraj „črty... mačizmu imperiálnej vlády... a bola to najznámejšia z praktických stavieb Britskej Indie“.

Kapitán Garstin vydal rozkaz vyryť na boku svojho architektonického majstrovského diela nápis, ktorý oznamoval, že bolo „prvýkrát naplnené a verejne uzavreté...“. Veta nebola nikdy dokončená. Podľa viktoriánskej poetky Emily Eden, ktorá toto miesto navštívila, sa vraj ukázalo, že Golghar „je zbytočný“. Keď som navštívil Patnu a sprievodca mi ukázal túto preslávenú stavbu, ktorá bola aj po takmer dvoch storočiach od dokončenia stále v dobrom stave, dozvedel som sa, prečo bola zbytočná. Podľa sprievodcu boli dvere naspodku kupoly, cez ktoré sa malo získavať obilie po naplnení sýpky, osadené tak, že sa otvárali iba dovnútra.

Niektoré moderné zdroje spochybňujú tento významný detail, no keď som navštívil Patnu, miestni neoblomne

tvrdili, že ide o následok nekompetentnosti Britov a dôvod utrpenia obyvateľov. Takéto názory sa mohli šíriť aj preto, lebo mnohí ľudia, s ktorými som sa rozprával, boli ešte vo veku, keď mohli zažiť posledný hladomor v Bihári v rokoch 1966 a 1967 a nešlo preto iba o ľudovú povesť.

Náš tretí príbeh o ríšach nás zavedie do moderných čias, o ktorých, ako uvidíme, boli mnohí presvedčení, že budú érou posledných impérií ľudstva. Dve najväčšie ríše na svete v ňom tvrdohlavo kráčali k zničeniu samotného sveta.

V roku 1945 sa americký Projekt Manhattan pod vedením Roberta Oppenheimera snažil skonštruovať prvú atómovú bombu. Mnoho vedcov, ktorí pracovali pod Oppenheimerom v odľahlej púštnej oblasti pri Los Alamos v štáte Nové Mexiko, ušli z Nemecka v dôsledku prijatých nacistických protižidovských zákonov a ironicky sa im hovorilo „Hitlerov dar“ západným spojencom. Predtým, ako Oppenheimer uskutočnil prvý test bomby, niektorí hlavní vedci vyslovili názor – najhlasnejšie maďarský Žid Edward Teller –, že jadrový výbuch by mohol vznietiť atmosféru a spáliť všetok život na Zemi. Oppenheimer poveril nemeckého Žida Hansa Betheho, vedúceho oddelenia teoretickej fyziky, aby vypočítal matematickú pravdepodobnosť takejto udalosti.

Hoci v správe, ktorú napokon spoločne vydali, tvrdili, že takéto vzplanutie nie je možné, cítili napriek všetkému povinnosť dodať:

No komplexnosť argumentov a nedostatok uspokojivých experimentálnych podkladov spôsobujú, že ďalší výskum tohto problému je vysoko žiaduci.¹⁰

Odpálenie prvej atómovej bomby sa napriek všetkému uskutočnilo.

Rovnaká otázka bola na stole opäť v roku 1952 pred odpálením prvej vodíkovej bomby, ktoré tentoraz viedol samotný Teller. Po dôkladných prepočtoch došli vedci k záveru, že pravdepodobnosť vznietenia atmosféry je zanedbateľná. Prvá vodíková bomba bola teda riadne odskúšaná. Okamžite sa ukázalo, že nie všetky dôkladné prepočty týkajúce sa bomby boli správne – alebo aspoň približne správne. Samotná detonácia bola *2,5-násobne* silnejšia, ako predpovedali kalkulácie.

Za niekoľko rokov dospel boj medzi dvoma veľkými ríšami usilujúcimi sa o dominanciu – medzi Spojenými štátmi americkými a Sovietskym zväzom – do absurdnej situácie: obe mocnosti zhromaždili arzenál jadrových zbraní schopných zničiť svet hneď niekoľkokrát. V roku 1962 ich rivalita vyústila do kubánskej raketovej krízy. Išlo v podstate o konfrontáciu medzi Spojenými štátmi a ZSSR, pričom Sovietsi „žmurkli prví“ a armagedonu sme o vlások unikli. Historik jadrových systémov Alex Wellerstein napísal o niekoľko desaťročí neskôr, že kubánska kríza bola „nebezpečnejšia, ako si väčšina ľudí v tom čase uvedomovala, a zároveň nebezpečnejšia, ako si väčšina ľudí uvedomuje dnes“.¹¹

Toto bola iba jedna z niekoľkých situácií, ktoré „takmer skončili nehodou“. V takýchto situáciách by tieto dve moderné impériá radšej zničili svet, ako by mali prijať porážku. Asi najlepšie zdokumentovaný incident sa týkal „človeka, ktorý zachránil svet“. Šiesteho septembra 1983 bol podplukovník Stanislav Petrov veliacim dôstojníkom v jadrovom

bunkri včasného varovania Serpukov-15 nachádzajúcom sa na okraji Moskvy. Jeden z jeho počítačov mu krátko po polnoci zobrazil informáciu zo sovietskeho satelitu, ktorý signalizoval prichádzajúcu americkú medzikontinentálnu balistickú raketu.

Spojené štáty aj Sovietsky zväz uplatňovali politiku „odstrašenia“, v rámci ktorej bolo zaručené, že v prípade prvého úderu ktoroukoľvek stranou budú obe strany zničené (systém MAD*). Petrov mal teda okamžite spustiť masívny simultánny jadrový protiútok. Namiesto toho však usúdil, že počítač sa mylí a neuposlúchol rozkaz. Urobil tak na základe predpokladu, že ak by Spojené štáty spustili útok ako prvé, určite by neodpálili iba jednu raketu. Onedlho však počítače hlásili ďalšie štyri prichádzajúce strely. Hoci Petrov už nemal ako overiť svoj pocit, opäť sa rozhodol, že aj v tomto prípade ide o chybu počítača. Jednoducho pozoruhodná zhoda náhod. Opäť upustil od protiútok.

V správach o tomto incidente neskôr stálo:

Následne sa usúdilo, že falošné poplachy spôsobila zriedkavá superpozícia slnečného svetla na oblakoch nachádzajúcich sa vo veľkých výškach a na obiehajúcich satelitoch. Táto chyba bola neskôr opravená krížovou referenciou geostacionárneho satelitu.¹²

* MAD – v angličtine Mutual Assured Destruction, no zároveň slovo „mad“ znamená šialený (pozn. prekl.).

Každý z týchto troch príbehov odhaľuje aspekty sprevádzajúce vytváranie ríš: máme pocit, že ide o dobrodružstvo; do diania sa zapája administratíva; tvrdohlavo sa ide za cieľom; a uplatňuje sa absolútna moc. Ako sme videli, nová ríša často v sebe nesie aj samodeštrukčné prvky, nehovoriac o následných farbistých skresleniach faktov, ktoré sa tejto samodeštrukcie týkajú. Zosynchronizovať rozmanité organizácie, ktoré vytvoria a zabezpečia funkčnosť veľkého impéria, je určite najkomplexnejším úspechom ľudstva, ktorý z veľkej časti zodpovedá za rozvoj formálneho zaznamenávania historických udalostí. Je však iróniou, že historické letopisy ríš sa často viac zaoberajú étosom ako vytváraním presných záznamov. Náš dojem z ríš, či už informovaný, alebo zaujatý, ostáva do dnešného dňa neurčitý – ako to vidno na nasledujúcich dvoch krátkych obrazoch modernej kultúry.

V krátkom príbehu od Franza Kafku s názvom *V trestaneckej kolónii* ukáže koloniálny dôstojník návštevníkovi dômyselný stroj, ktorý postavil jeho nadriadený. Každý, kto je uznaný vinným, je priviazaný k tomuto stroju, ktorý potom pomaly a mučivo píše na telo previnilca zákon, ktorý porušil, čím ho vlastne utýra k smrti. Koloniálny dôstojník je z tohto stroja taký nadšený, že sa rozhodne predviesť ho návštevníkovi osobne. Nastaví ho tak, aby napísal slová „buď spravodlivý“, a pripúta sa k nemu. Stroj už je nanešťastie v havarijnom stave, takže namiesto toho, aby vykonal zložité operácie, vymkne sa spod kontroly, začne dôstojníka mrzačiť a privodí mu mučivú smrť. Nie je zlo-

žitité interpretovať tento záhadný imperiálny obraz rôznymi spôsobmi, no iba málo z nich je optimistických.

Druhý obraz je rovnako paradoxný, aj keď menej mučivý. Pochádza z filmu *Monty Python: Život Briana*. V tejto scéne sa líder Ludového frontu Judei, ktorého hrá John Cleese, zúčastní tajného zhromaždenia. Tu prednesie reč, v ktorej vyzýva verných, aby sa zbavili jarma Rímskej ríše. Na konci kladie rečnícku otázku: „Čo kedy Rimania pre nás urobili?“ Účastníci stretnutia jeden po druhom vyslovujú rôzne neželane odpovede, až líder rozčúlene zvolá:

Dobre, dobre, ale okrem lepšej hygieny a medicíny a vzdelávania a zavražďovania a verejného zdravia a ciest a systému dodávky pitnej vody a kúpeľov a verejného poriadku – čo Rimania *pre nás* urobili?¹³

Tieto tri príbehy o ríšach a dva následné obrazy sa môžu považovať za paradigmy širšieho zovšeobecnenia samotných ríš a tiež toho, ako sme dospeli k nášmu názoru na ne.

To všetko nás privádza k chúlостivej otázke: čo presne tvorí ríšu? Aká je jej definícia? Ostáva počas dejín sveta nemenná? A aký je vlastne vplyv dejín sveta na takéto celky? *Oxfordský slovník* definuje ríšu takto:

Rozsiahle územie (hlavne zoskupenie viacerých samostatných štátov) pod nadvládou cisára alebo najvyššieho vládcu; tiež zoskupenie samostatných území ovládaných zvrchovaným štátom.¹⁴

Toto je iba základný rámec. Je totiž nevyhnutné, že ríše budú mať v rôznych storočiach rôzne podoby, pričom nie každá preukáže vlastnosti, ktoré by sme považovali za pokrokové prvky vývoja.

Ako sme už naznačili, ríša musí zahŕňať aj také aspekty ako dobrodružnosť, administratíva a sila – v raných fázach vo forme schopnosti viesť vojnu. Vojna a následné podmanenie si iného národa sa vskutku zdá byť impulzom, ktorý formuje ríše. Potom nasleduje „civilizovanie“ podriadeného obyvateľstva – no nie je to pravidlom. Zdá sa, že nie je náhoda, že civilizácia (v jej západnej podobe) sa po svete šírila rýchlejšie ako kedykoľvek predtým práve v storočí, v ktorom sa odohrali prvé dve svetové vojny a hrozila tretia.

Na druhej strane, v posledných desaťročiach tohto storočia a tiež v 21. storočí svet síce nezažil vojny takéhoto rozsahu, no pokrok hlavne vo forme IT revolúcie a všetkého, čo s ňou súvisí, zmenil svet ako nikdy predtým. Keď zoberieme do úvahy takéto mnohoraké aspekty ríš, môžeme začať mapovať dejiny sveta tak, ako sa pretavili do skutočnosti v desiatich najvýraznejších príkladoch tohto fenoménu.

1

AKKADSKÁ RÍŠA

Asi pred 5 000 rokmi sa usadené roľnícke komunity neskorej bronzovej doby začali spájať do identifikovateľných, sociálne organizovaných civilizácií v troch rôznych regiónoch sveta. Najranejšie z nich sa objavili pred rokom 3000 pred n. l. v tzv. Úrodnom polmesiaci, ktorý sa tiahne v oblúku od horného Egypta pozdĺž východného pobrežia Stredozemného mora a dole údolím riek Eufrat a Tigris až do Perzského zálivu. Podobný vývoj sa objavil aj okolo roku 2500 pred n. l. v údolí rieky Indus (v podstate dnešný Pakistan) a o pol tisícročia neskôr pozdĺž Žltej rieky v Číne. Dôležitými sú v týchto oblastiach veľké rieky, z ktorých sa zavlážuje pôda, no zároveň tu hrozia záplavy. Hérodotos, „otec dejín“, zaznamenal v 5. storočí pred n. l. jeden z prvých opisov:

Keď sa vyleje Níl, vidno iba mestá, ktoré trčia nad hladinou vody ako roztratené ostrovy v Egejskom mori.

Počas záplavy sa lode neplavia iba v korytách riek, no vychádzajú aj na polia a pláne.¹

V dávnej histórii boli takéto potopy evidentne katastrofálne a odnášali všetko, čo im prišlo do cesty. Preto príliš neprekvapí, že raná mytológia každej z týchto navzájom neovplyvniteľných civilizácií rozpráva príbeh o tom, že Boh dopustil veľkú potopu, ktorá zaplavila zem a ktorú prežili iba niekoľkí vyvolení. V biblickej verzii prežije Noe spolu so svojou rodinou vďaka arche, ktorá okrem toho vezie „po dvoch a dvoch zo všetkého živého“ vrátane „každej šelmy... a každého dobytká... každého tvora, ktorý sa plazí po zemi... a každej hydiny a každého vtáka“.² Traduje sa, že keď voda opadla, Noemova archa narazila na plytčinu na hore Ararat, ktorá sa nachádza na úplnom východe dnešného Turecka v blízkosti hraníc s Arménskom a Iránom, na okraji povodia rieky Eufrat.

Na opačných koncoch Úrodného polmesiaca, v Egypte a v Mezopotámii (viac-menej v dnešnom Iraku), sa začali rozvíjať dve rozdielne civilizácie. V Egypte došlo v roku 2686 pred n. l. k zjednoteniu Horného a Dolného kráľovstva, čím vzniklo takzvané Staré kráľovstvo. Asi pol storočia predtým sa v úrodnom regióne medzi riekami Eufrat a Tigris, ktoré v tomto období tiekli do Perzského zálivu oddelene*, naplno rozvinula civilizácia Sumerov. Medzi technologické inovácie, ktoré sa objavili v oblasti Úrodného

* Naplaveniny a delta riek Eufrat a Tigris spôsobili, že severozápadné pobrežie Perzského zálivu sa v porovnaní s jeho niekdajšou pozíciou v staroveku posunulo približne o 160 kilometrov na juhovýchod.

polmesiaca, patrili: rozvoj poľnohospodárstva, využívanie zavlažovania, vznik sklárstva a vynález kolesa.

Písmo vynašli Sumeri. Pôvodne ho tvorili okrúhle značky urobené do vlhkej hlíny, ktorá sa potom vypaľovala, aby sa zápis uchoval natrvalo. Mohlo sa pravdepodobne používať pri číslovaní dobytká, nádob na pšenicu a podobne. Keď sa začala na vytváranie znakov používať šikmo zrezaná trstina, zo značiek sa stalo klinové písmo s rozličnými znakmi, ktorými sa dali vyjadriť predmety a neskôr aj samotný jazyk. Sumerčina, ktorou sa hovorilo v južnej Mezopotámii, je označovaná za „izolovaný jazyk“. Inými slovami, zdá sa, že je originálny a nepochádza zo žiadneho predchádzajúceho jazyka – možno s výnimkou ranej verbálnej paleolitickej lámanej reči. Sumeri žili v nezávislých mestských štátoch, v ktorých sa počet obyvateľov pohyboval v rozmedzí 20 až 30 000. Hranice týchto štátov boli vytýčené kanálmi a hraničnými kameňmi. Z pohľadu väčšiny znalcov Sumeri možno vytvorili civilizáciu, ale nešlo o ríšu. No práve z tejto inovatívnej civilizácie Akkadská ríša (2334 – 2154 pred n. l.) nakoniec vyrástla.

Prvé zmienky o Akkade nájdeme mimo iného aj v Genezis, prvej knihe Biblie. Tu sa píše, že Nimród, Noemov pravnuke, založil kráľovstvo, do ktorého patrili Babylon a Akkad. Podľa mýtu bol Nimród zodpovedný za stavbu Babylonskej veže, ktorá mala byť taká vysoká, že mala siahať až do neba. To rozhnevalo Boha, ktorý spôsobil, že stavitelia začali rozprávať rozličnými jazykmi, čím prekazil ich plány a rozdelil ľudstvo do rôznych jazykových skupín. Niektoré mýty tiež spájajú Nimróda s Gilgamešom,

hrdinom eponymického eposu, najstaršieho známeho literárneho veľdiela. Na ňom môžeme vidieť, že Nimród je pravdepodobne mýtická postava, ktorá v sebe spája vlastnosti niekoľkých starovekých hrdinov, ktorých identita sa stratila v prehistorických časoch.

Prvým potvrdeným vládcom Akkadskej ríše bol Sargon, ktorý sa narodil asi uprostred 23. storočia pred n. l. Jeho skutočné meno, ktoré dostal pri narodení, však nepoznáme. Sargon jednoducho znamená „pravý kráľ“. Vzdelanci sa nezhodujú dokonca ani na detailoch Sargonovho života a vlády, z čoho vyplýva nutnosť vybrať si, pre ktorý smer sa historik rozhodne a ktorýkoľvek vedec tak môže byť napadnutý za používanie často protikladných dôkazov a uprednostňovanie étosu pred zhromaždenými faktami.

Sargonov legendárny opis svojho detstva má podobný podtón:

Moja matka bola podhodená [vily v detstve odobrali skutočnú dcéru a podhodili iné dieťa], svojho otca som nepoznal. ... Uložila ma do košíka z trstia a živou zapečatila veko. Hodila ma do rieky, ktorá ma nepohltila.³

Zjavne vidíme podobnosť s príbehmi o malom Mojžišovi, o hinduistickom bohovi Krišnovi, o Oidipovi či o Mesiašovi. Zdá sa, že ide o určitý archetypálny mýtus nevyhnutný u takýchto raných protobožských alebo kvázibožských postáv. Takmer ako v príbehu o Mojžišovi, ktorý sa objavil o takmer tisíc rokov neskôr, aj tu vidíme, že Sargona našli,